

Parentesiak

INAKI URIA

EUSKALDUNON

EGUNKARIArentzat ez du diru-laguntzarik onartu EAEko Legebiltzarak. Atzoko berria. 150 milioi pezeta eskatu zituzten Eak eta EUEk, EGUNKARIAk behar dituenak, eta 15 milioitan adostasunera heltzea proposatu zien EAJK, Kultura sailburuordeak «egon lasai, EA eta EUEren eskaria jo eta pasa egingo dugu eta» esana zionean EGUNKARIARI. Eta azkenean, ximeikorik ere ez!

«Egunkaria Sortzen» sorrera taldeaz «susmoak» agertu zituen EAJko Itziar Albak, horien izen guztiak eta EGUNKARIA S.A.ko akzionisten zerrenda, publikoak, eta publikatuak, izan arren. «Denei zabaldua ote dagoen...» aipatu zuen, 14 hilabeteren buruan EGUNKARIA irakurri duenak horretan dudarik ez duenean. «Etorkizuna» aipatu zen, baina ez publizitate instituzionalarekin EAJ agintean dagoen gune guztietatik egin zaion boikota. Udazkenetik hona, «fluidez» uneak hasi zirenetik, areagotu egin den boikota. Bi egunkariarentzat tokirik ez dagoela eta «proiektu ofiziala parentesia» dagoela esan zuen Aurrekoetxea jeltzaleak. Hau da, publizitate boikotarekin eta dirulaguntzarik eman gabe jarraitzeko asmoa duela EAJK, EGUNKARIA hil eta EAJ-PSOE gobernuaren egunkaria argitaratzeko. EGUNKARIAREN parentesia amaitutakoan. Hobe-kuntzetan pentsatzen jarriak geundenok iraunkortasunean egin beharko dugu berriz ere apustu. EGUNKARIAREN iraupenak sendotuko bait ditu euskara, euskal kultura, euskal nazioa eta prentsa askatasuna. Hobe baitira askatasunez betetako orri gutxi batzuk agintekeriez eta kontsinez jositako orri asko baino. Nahiz eta koloretan etorri hauek.

Ea nork ixten duen parentesia!

Ados

JEXUXMARI ZALAKAIN

«ADOSTASUN

politikoaren aldeko amore emateak, azken aldian, euskararen kontrako izan dira eta»

idatzi berri du Josu Landak Argia astekari euskaldunean. Bera ETBren ereduaz zabaldu(ko) den debategaz ari da eta «ernai egoteko beste arrazoi bat» aurkitzen du zorrotasun handiz.

Nik, aldiz, zentzu zabalago batetara eraman nahi nuke, adostasun politikoaren arazoa. Izan ere adostasun giroa neuririk gabe ari dela hedatzen uste dut. Berdin zaizkit orain izenak: kontsentsua, akordioa, negoziatzea, denak erregistro bereko hitzak bihurtu baitaitezke arretra galdutz gero.

Gatazkak luzatzen direnean tentsioari bide eman nahiak egoeraren amaiera amesten da. Hori ari denak daki ongien: euskararen militanteak, gatazka armatuaren kideak, etab. Baina bururatu, irabazteko bururatu, ez adostasunera ailegatzeko. Ez ditut gehiegi ulertzen «de lo que se trata es de buscar el fin de la confrontación, no su aplazamiento» eta gisako adierazpenak. Gauza bata da, adibidez, tiroka hasitako burruka bat mahai baten inguruan irabaztea; eta beste bat, burruka horren sorburuan dagoen gaitza sendatu gabe, adostasunera ailegatzeko.

Ene aburuz, gauza guztiak ez dira adostasunez konpontzen. Gauzarik garrantzitsuenak —antagonikoak— bederen ez. AEK HABErekin, egunkari hau Jaurilaritzarekin, Lurraldea 'paktukoekin', ETÁ Gobernu espainolarekin, herri independentista estatu espainol-frantsesarekin, ezin daitezke ados jarri amore eman gabe. Zerbait lortu bai, noski, guztion onerako. Baina sakonean, ez. Ezen lorpen horiek eskuratuta ere ba da, burrukabide horietatik, negoziatzeaz segitzen duen zerbait: herriaren protagonismo politikoa, populuaren subjektibitasun eragilea, jendearen subiranotasuna, Euskal Herriaren independentzia. Maila horiek beti eskatuko dute kontzientziaren mobilizazioa, larritasun batetik bestera pasatzea. Ni, badaezpada, 'Maixuaren' esaldi bat hausnartzen gelditzen naiz: «pakea ez baina gatazka ekartzera etorri naiz».

● ABC

Ez da nahikoa

Ekintza terrorista gogortzea beharrezkoa den ustea uxatzea zaila da, Frantziako alarma seinaleak dispartatzeko. Agian ez da horrela izango; agian nahasia izango da gure erizpena, baina Espainiako iritzi publikoak Frantziako atxiloteketei keinuean erantzun politikoa egotzen die, terrorismoaren areagotzearen aurrean Espainiak duen suminduragatik, laguna den herri batetik espero litekeen laguntza sistematikoaren ordez.(...)

Eta, azken terminoan, Artapalo eta bere laguntzaile zuzenak atxilotu artean, Espainiako iritzi publikoa arrazoiz beterik egongo da, Frantziaren laguntza ez dela nahikoa salatzen.

EDITORIALA

● Diario de Navarra

Terrorismoaren aurka

Komunikabideetatik izan dugu UPNk parte hartu behar zuen bilera baten berri. Alderdiak Barne eta Justizia ministroekin egindako bilera, alegia. Terrorismoari buruzko bileraz ari naiz. Legebiltzarreko alderdi politiko guztiak deitu zituztela esaten da. Izan ere, Union del Pueblo Navarro alderdi politikoa da. Lege-

«Babes zaitez, kazetariak datoz eta!».

EL ROTO / DIARIO 16

biltzarrean ordezkaritza du: hiru diputatu Kongresuan eta hiru senadore. Bileran izandako alderdi batzuk dutena baino gehiago. Eta ez zuten gonbidatu.(...)

Agian ikuspegi egoista batetik, Nafarroan Espainiako beste edozein tokitan baino gehiago, ezezkia esan behar diogu negoziatze horri.

Izan ere, jakina da negoziatze kontuak ETarentzat KAS alternatibaren barruan daudenak direla. Eta horien artean nabaria da Nafarroa Euzkadiri lotzea. Horrek, noski, ez die nazkarik ematen euskal nazionalistei. Baina Nafarroaren identitatearen defendatzen dutenak, geure Amajoramentuaren lehen artikuluari jarraiki, alerrian jarriko ditu ETArekin negoziatzeaz buruz hitz egiten denean. Noski, Nafarroa forala eta

espainola lortzeko helburuarekin politikara hurbildu ginenak alerrian jarri gaituzte. Eta horrela sortu zen Union del Pueblo Navarro.

JESU AIZPUN TUERO

● DEIA

'Euskaldunon egunkariari' laguntza

Euskaldunon Egunkariari laguntzea bidezkoa da. Baina Eak eta EUEk eskatzen duten bezala, Jaurilaritza akzionista egitea, astakeria iruditzen zait. Euskarazko egunkari bat argitaratuko zukeen enpresa pri-

baturik ez zegoelakoan, eskatzen genuen egunkari publikoa. Gu baino ausartagorik izan zen, ordea. Dagoenari dagozkion laguntzak ematea besterik ez dagokio, beraz, Jaurilaritzari.(...)

'Euskaldunon Egunkariak' bere egitasmo bat egin zuen. Horren arabera, 150 milioi pezetako subentzioa eskatzen zuela uste dut, oso oker ez banago. Hori da eztabaidatu eta erabaki beharrezkoa, ez besterik. Egunkari-eredu jakin baten apustua egin zen. Urtebete iraun du. Ongi asmatu bazen, ez dago ezer 'birsortu' beharrik, pribatuak bai bait ditu publikoak ez dituen abantailak.

M. ATXAGA

● Le Monde

Sozialistek bi porrot garrantz izan dituzte»

Errepublikako lehendakariak ezkerre eta eskuin muturraren artean ezberdintasunik ez zegoela erakustea espero zuen, baina errealtatea bestelakoa dela egiaztatzearekin konformatu beharko du. Lambersarteko hauteskunde partzialek erakutsi duten bezala, alegia, gaur egun oposizio parlamentaria eta Fronte Nazionalaren artean ez dagoela batere desberdintasunik edo ia batere ez.

PATRICK JARREU

ZUZENDARIARI

Euskadi Irratiko trikitixa pieza berrien lehiaketa dela eta...

Euskadi Irratiak antolatzen duen bigarren pieza berrien lehiaketaren presentazioa ikusi ondoren ezin uka dezaket haserre puntu batek inbaditzen duela nire barrua.

1988. urteko Euskal Herriko Trikitixa Txapelketak sorturiko eztabaidaren ondoren hainbat astakeria ikusten ari gara gure inguruan. Zenbait gaztek, lehiaketa hartan jotakoa, ulertu ez eta, trikitixa ez zela hori, beraiek ezagututako trikitixak bazuela «beste zerbait» zioten (zenbait trikitilari ere barne afirmazio hauetan). Beste batzuk trikitixa modernoa eta trikitixa tradizionala separatu egin zituzten; baina... inork definitu ezin izan zuena da zer den trikitixa? 88koaren ostean zenbait mahainguru eta zenbait irratsaio prestatu ziren guzti honen aurrean iritzi kontrajarriak azaltzeko, baina tamalez, ez zen inor agertu trikitixa tradizional hori zertan zen defendatuko zuenik.

Guzti honetaz kalen eta tabernetan hedatu den iritzia da gero trikitilari-elkarte eta instituzioek onartu eta erabiltzen dutena.

Lehenengo egin beharra, termino hauek erabili badira behintzat, guzti honen jatorria aztertzea litzateke. Ikerketa bat egitea, ea benetan, askotan aipatzen den bezala, trikitixa Euskal Herrian sortua den... garai batean gaur ezagutzen ditugun moldetara mugatzen zen trikitixa, bere eboluzioa estudiantu soinu diatonikoaren desaroilo orokorrarekin batera. Batzuk, trikitixa Aragoitik ote datorren diote. Nolanahi ere, berdintasun handia somatzen da Europako folkloreakin. Zilegi litzateke, beraz, Europan ematen den folklorea zertan den eta gaur egun nola dagoen ezagutzea.

Errespeto handia diet jendeak dituen gusto eta iritziei, eta edonon kritika beroak ere egin izan dizkigute, baina guzti hau normala eta errespetagarria derizot. Hala ere, oso arriskutsua dela uste dut erakunde eta instituzioak posizionatzen hastea 'zahar' eta 'berriaren' alde, zertaz ari diren ez dakitela. Gainera, iritzi oker bat ari da zabalitzen honekin, eta trikitixa ten-

dentziak politizatzen ari dira. Talde kontserbadoreak «trikitixa tradizionalera» inguratzeko dira eta alderantziz. Trikitilari gaztetxoek gurasoek ere argi daukatela dirudi kalean, irratiaren entzuten den balizko trikitixa kontserbadore batera bultzatu behar direla gazteak horrela askoren irudimena eta abilitateak mugatuz. Kontraesan askotan katrapilatze proposamena egitea dela deritzoz joera horiek promozionatzeko.

Euskadi Irratiak egiten duen deialdi edo aurkezpenean honela irakur daiteke: «trikitixaren onerako...» Nik onerako ez baizik okerreko bidetik goazela uste dut, batez ere trikitixaren historia Bizkaiko trikitixatik edo Elgeta trikitilariaren garaitik hona kokatzen badugu bakarririk.

Bukatzeko, kontuz jokatu beharko lukete entitate, instituzio, antolatzaile eta abarrek, beren ustez, dauden bi tendentziak elkarren kontra jartzean; inora ez garamatza gerra zentzugabea promozionatzea litzateke hori soilik.

JOSEBA TAPIA
Hernani (Gipuzkoa)

GAIA JARRITA

Bloody Sunday

Gaur dira 20 urte joan da denbora... baina Derry hiria nahi dut gogora. Tropa britainiarrak bait ziren aztorat manifestariekin eginez aproba, IRA ez gustora, altxatu zen gora, gerraren ganora nahi bada zokora Irlandatik utikan, tropak kanpora!

MIKEL MENDIZABAL

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JUAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria:
JOXE MIEL ZUMALABE

Gerentea:
INMA GOMILA

Zuzendaria:
PELLO ZUBIRIA

Zuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIAN ETXEZAHARRRETA

INAKI URIA

Publizitateak:
KORNELIO ROTETA

EUSKALDUNON
Egunkaria

Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabilioiak / 20.160 Lasarte-Oria /

☎ 37 15 45 / Faxe: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20.010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxe: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / Telef: 23 38 72 / Faxe: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irritzi dorrea) / 31011 Iruñea / Telef: 17 80 78/79 / Faxe: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. ezker. / 48002 Bilbo / Telef: 423 90 62 / Faxe: 423 94 60

Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 2. Galuperia kaia. / 64100 Baiona / Telef: 59 59 35 75 / Faxe: 59 25 75 11